

Karjala- tietokantasäätiö ja sen tutkimusrekisteri Tytti Voutilainen 3.9.2015

Karjala-tietokantasäätiö

- Säätiö perustettiin vuonna 1990
- Taustayhteisöt: Mikkelin maakunta-arkisto, Mikkelin kaupunki, Kirkkohallitus, Väestörekisterikeskus, Karjalan Liitto, Jyväskylän ja Joensuun yliopistot sekä 10 karjalaista säätiötä
- Säätiön ja tietokannan isät : Kaupunginjohtaja Eero Raunio ja maakunta-arkiston johtaja Raimo Viikki.
- Tehtävänä tallettaa luovutetun Karjalan luterilaisten ja ortodoksisten seurakuntien kirkonkirjojen tiedot väestöhistorialliseen tutkimusrekisteriin.
- Tallennettavia seurakuntia noin 70 kpl ja tallennettava aineisto vuosilta 1600-luvun lopulta vuoteen 1950.

Säätiön vaiheita

- ❑ V. 1988 koetallennusprojekti
- ❑ V. 1990 säätiö perustetaan
- ❑ V. 1997 – 31.7.2013 Te-keskuksen rahoittama etätyöprojekti
- ❑ 1.8. 2013 – 31.12.2014 Vaaksa-projekti. Yhteistyö Mikkelin toimintakeskuksen kanssa alkaa
- ❑ 1.1.2015 Mikkelin kaupungin avustus tallentajien ohjaajan palkkaukseen
- ❑ V. 2004 Katiha-tietokannan ensimmäinen hakuohjelma
- ❑ V. 2008 Katihan ensimmäinen verkkoversio
- ❑ V. 2013 tilastohaku
- ❑ V. 2014 Katihan modernisointi ja uusi nettiversio

Säätiön rahoitus

- Säätiö perustamispääoma on liian pieni.
- Toiminta perustunut aina julkishallinnon avustuksiin:
  - Opetus- ja kulttuuriministeriö : 865 390 euroa
  - Työvoimahallinto : 4 499 146 euroa
  - Mikkelin kaupunki : 197 123 euroa
  - Yksityiset yhteisöt : 587 269 euroa
- Ongelma: työllisyysvaroin palkatut tallentajat vaihtuvat juuri, kun oppivat tallentamaan vanhoja kirkonkirjoja ja käsialoja.
- Ongelma: ei rahaa tutkimusrekisterin kehittämiseen ja tunnetuksi tekemiseen.

Karjala-tietokantasäätiön työllistämistyö

- Karjala-tietokanta-säätiö työllisti vuosina v. 1990 – 2013 524 tallentajaa, joiden henkilötyökuukausien määrä on 3566.
- Tallentajat ovat vaikeasti työllistyviä pitkäaikaistyöttömiä
- Pyritty saamaan venäjänkielisiä tai venäjää ymmärtäviä tallentajia
- V. 2009 – 2013 tallentajien koulutukseen sisältyi arkistolaitoksen asiakirjahallinnon ja arkistotoimen tutkinnon peruskurssin sisältö.

Karjala-tietokannan tutkimusrekisteri (Katiha-tietokanta)

- Euroopan suurimpia väestöhistoriallisia tietokantoja, jonka käyttö ja hyödyntäminen ilmaista ja vapaata
- Käytetään monitieteisessä tutkimuksessa ja harrastustutkimuksessa.
- Verkko-versio, jossa 100 vuotta vanhemmat tiedot, käytetyimpiä väestöhistoriallisia tietokantoja.
- Katiha-tietokannan täydellinen versio, jossa henkilötietoja vuoteen 1949 saakka, käytettävissä Mikkelin maakunta-arkiston tutkijasalissa.
- Siviilirekisteriasiakirjat tallennettu 100 %, kirkonkirjoista tallennettu noin 95 % ja noin 10 miljoonaa henkilötietuetta.

Tallentaminen Katihaan

- ❑ Tallentajat koulutetaan lukemaan vanhoja kirkonkirjoja ja käsialoja
- ❑ Tallentajia ohjataan, tallennustyötä valvotaan ja tallennustyön tulokset tarkistetaan
- ❑ Tallentajien koulutuksen, tallennuksen valvonnan ja tarkistuksen vuoksi Katiha on suhteellisen luotettava.
- ❑ Tallennustyössä on viime vuosina priorisoitu ortodoksisten seurakuntien venäjänkieliset kirkonkirjat, joiden käyttö muuten on erittäin vaikeaa.

Katihan hyödyntäminen

- Tutkimusrekisteri liitetty Euroopan sosiaalishistoriallisten tietokantojen verkostoon (EHPS – European Historical Population Samples)
- Katihan liittäminen Kansallisarkiston ja Tilastokeskuksen Fmas-hankkeeseen suunnitteilla
- Katiha on apuhakemistona käytössä maakunta-arkiston virkakäytössä
- Verkoversiolla päivittäin 500 – 600 käyttäjää Suomesta ja ulkomailta. Ortodoksiaineistojen tallennus tuo ulkomaisia käyttäjiä.

Tutkimusrekisterin kehittäminen

- Rahapula haitannut ja hidastanut tutkimusrekisterin ohjelmallista kehittämistä
- Säätiö pääsi vuonna 2014 Mikkelin ammattikorkeakoulun SOTU-hankkeeseen, jossa Katihan tietokantarakenne modernisoitiin avoimen lähdekoodin järjestelmäksi.
- Katihaa säilytetään Mikkelin ammattikorkeakoulun arkistopalvelussa. Mamk hyödyntää Katihaa opetus- ja tutkimustoiminnassaan.
- Mahdollista avata tietokannan 100 vuotta nuoremmat tiedot sähköisen käyttöluopamenettelyn kautta

Säätiön ja sen Katihan muita vaikutuksia Mikkelissä

- Puolet maakunta-arkiston asiakkaista tulee Etelä-Savon ulkopuolelta ja lähes kaikki käyttävät Katihaa.
- Osa kävijöistä tulee nimenomaan käyttämään tutkijasalin Katiha-versiota, jossa 100 vuotta nuorempia tietoja
- Katiha voidaan tietokantarakenteen modernisoinnin jälkeen avata avoimen lähdekoodin järjestelmänä, minkä ansiosta Katiha voidaan linkittää muihin tietokantoihin ja aineistoihin ja sen tiedoista rakentaa uusia digitaalisia palveluita ja tuotteita.

Säätiön oma rahoitus?

- Säätiö hakee kaikkia mahdollisia apurahoja ja avustuksia.
- V. 2015 Maakunnallinen ja valtakunnallinen rahankeräys
- Vetoamus karjalaisille pitäjäyhteisöille ja säätiöille lahjoittaa rahaa tallennustyön ja Katihan kehittämiseen

Säätiön päämäärä ja toive

- Tallennustyön loppuun saattaminen siedettävälle tasolle:
  - ainakin 1800-luvun kirkonkirjat tallennetaan
- Tutkimusrekisterin kehittäminen:
  - syöttöpohjan käyttäjäystävällisyyden parantaminen
  - henkilötietojen linkittäminen: historiallisen hetun luominen

